

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 24 grudnia 2008 r.

RPZ– 430/8/08/AR

DECYZJA nr RPZ 47/2008

Na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. *w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. Nr 134, poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

nakłada się na Grażynę Górską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży „Mondial Tours” w Koninie **karę pieniężną** w wysokości 5.000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych), co stanowi równowartość 1.395,87 euro (słownie: tysiąc trzysta dziewięćdziesiąt pięć 87/100 euro), za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w postępowaniu w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów prowadzonego pod sygnaturą RPZ-61/24/08/AR.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2008r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem stosowania przez Grażynę Górską prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Biuro Podróży „Mondial Tours” w Koninie (dalej: Przedsiębiorca) praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, polegającej na stosowaniu w „Warunkach uczestnictwa w imprezach turystycznych” oraz w umowie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Pismem z dnia 23 lipca 2008r. (doręczonym w dniu 25 lipca 2008r.) Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego. Działając na podstawie art. 50 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, wezwał jednocześnie Przedsiębiorcę do ustosunkowania się do podniesionych zarzutów oraz udzielenia informacji,

od kiedy stosuje wzorce umowne przedłożone w postępowaniu wyjaśniającym poprzedzającym wszczęcie ww. postępowania, ile umów zawarł zgodnie z postanowieniami tego wzorca, a także wskazania wysokości przychodu osiągniętego w 2007r. i potwierdzenia tego właściwym dokumentem - w terminie 14 dni od dnia otrzymania pisma.

Prezes Urzędu pouczył, że w przypadku nieudzielenia informacji albo udzielenia informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd, na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro.

Wezwanie to pozostało bez odpowiedzi.

Pismem z dnia 5 września 2008r. (doręczonym w dniu 10 września 2008r.) Przedsiębiorca został ponownie wezwany do udzielenia wymienionych powyżej informacji oraz pouczony o konsekwencjach niezastosowania się do wezwania, wynikających z przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Pismem z dnia 17.09.2008r. Przedsiębiorca poinformował, że wzór umowy zawierający zakwestionowane postanowienia „nie był nigdy wykorzystany lub użyty do zawarcia umowy z klientem” oraz wniósł o przedłużenie terminu do „poprawienia i przesłania wzoru nowej umowy o świadczenie usług turystycznych” do dnia 15.10.2008r. Pismem z dnia 9.10.2008r. Przedsiębiorca przesłał nowy wzorec warunków uczestnictwa

Pismem z dnia 20.10.2008r. Przedsiębiorca został ponownie wezwany do wskazania wysokości osiągniętego w 2007 roku przychodu oraz udzielenia informacji dotyczących stosowania wzorca umowy przedłożonego w toku postępowania wyjaśniającego.

Do odpowiedzi z dnia 25.10.2008. Przedsiębiorca po raz kolejny nie załączył oświadczenia o osiągniętym przychodzie ani dokumentu potwierdzającego jego wysokość.

Z uwagi na powyższe, postanowieniem z dnia 3 listopada 2008r. wszczęto z urzędu postępowanie w sprawie nałożenia na Przedsiębiorcę kary pieniężnej, z tytułu nieudzielenia informacji żądanych na podstawie art. 50 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedsiębiorcę zawiadomiono o wszczęciu postępowania pismem z dnia 3.11.2008r. (doręczonym 05.11.2008r.), wzywając ponownie m.in. do dostarczenia dokumentu potwierdzającego wysokość osiągniętego przychodu.

Przedsiębiorca nie ustosunkował się do postawionego zarzutu, ani nie przesłał stosownych informacji i dokumentów.

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Stosownie do art. 50 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, przedsiębiorcy są obowiązani do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu. Art. 106 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy stanowi, że Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50.000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu m.in. na podstawie art. 50 ustawy bądź udzielił informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (tekst jednolity Dz. U. z 2007r. Nr 155, poz. 1095). Przepisy tej ustawy za przedsiębiorcę uznają m.in. osobę

fizyczną wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za działalność gospodarczą uznaje się z kolei zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

W świetle powyższego, Grażyna Górską prowadząca zarobkową działalność usługową w zakresie organizowania imprez turystycznych jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów ustawy *o swobodzie działalności gospodarczej*, a co za tym idzie posiada status przedsiębiorcy także w rozumieniu przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Cięży na niej zatem obowiązek przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 50 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* kładzie nacisk przede wszystkim na przydatność żądanych przez Prezesa Urzędu informacji na potrzeby prowadzonego przez niego postępowania (tak: E. Modzelewska- Wąchał, *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów. Komentarz*, Warszawa 2002r., str. 340; wyrok Sądu Antymonopolowego z dnia 19 listopada 1992r., sygn. akt XVII Amr 24/92). Bezpornym w niniejszej sprawie jest fakt, że wszelkie informacje i dokumenty, których przedstawienia zażądał Prezes Urzędu, były niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, a w konsekwencji do zakończenia prowadzonego postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów (sygn. akt RPZ-61/24/08). Należy podkreślić, że kara nakładana przez Prezesa Urzędu na przedsiębiorcę w związku ze stosowaniem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, zależna jest od wysokości osiągniętego przychodu. Co za tym idzie, brak informacji na ten temat uniemożliwia merytoryczne rozstrzygnięcie sprawy.

Jednocześnie, jak podkreślono w orzecznictwie (np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2004r. sygn. akt III SK 31/2004 OSNP 2005r., Nr 4, poz. 60), obowiązek udzielania informacji jest możliwy do zrealizowania tylko wówczas, gdy skierowane do przedsiębiorcy żądanie określa wszystkie elementy, o których mowa w art. 45 ust. 2 (obecnie: w art. 50 ust. 2) ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*.

Wezwania Prezesa Urzędu odpowiadały wszystkim wymogom określonym w art. 50 ust. 2 ustawy. Wskazywały: zakres wymaganych informacji, cel żądania, termin udzielenia informacji, zawierały także pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd. Pomimo tego, Przedsiębiorca nie złożył oświadczenia o osiągniętym przychodzie i nie przedstawił żądanego dokumentu, poważnie utrudniając tym samym sprawne i efektywne przeprowadzenie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Celem kary pieniężnej nałożonej na podstawie art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* jest zdyscyplinowanie uczestników i ekonomia postępowania prowadzonego w interesie publicznym. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 104 ustawy postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów powinno zakończyć się nie później niż w ciągu dwóch miesięcy, a w sprawie szczególnie skomplikowanej- nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wszczęcia.

Niezastosowanie się Przedsiębiorcy do wezwań Prezesa Urzędu skutkowało natomiast niemożliwością dochowania ustawowego terminu zakończenia postępowania administracyjnego i spowodowało konieczność jego przedłużenia.

Podkreślenia wymaga, że przed wszczęciem postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej Prezes Urzędu dwukrotnie wzywał Przedsiębiorcę do udzielenia informacji i przedłożenia dokumentu potwierdzającego wysokość osiągniętego przychodu, wyznaczając odpowiednio: 14 i 7-dniowy termin do wykonania obowiązków. Nadto, Przedsiębiorca nie

zareagował na wszczęcie postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, nie wyjaśniając tym samym przyczyn uniemożliwiających pełne zastosowanie się do kolejnych wezwań Prezesa Urzędu.

Kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu w związku z nieudzieleniem informacji mają charakter represyjny - za naruszenie ustawowego obowiązku udzielania informacji na żądanie Prezesa Urzędu oraz prewencyjny - zapobiegający podobnym naruszeniom w przyszłości i zniechęcający do takiego naruszenia, zaś zagrożenie nimi, czyli potencjalna możliwość nałożenia kary nadaje im charakter dyscyplinujący. W interesie Prezesa Urzędu leży zapobieganie sytuacjom, w których przedsiębiorcy poprzez nieudzielenie informacji opóźniają lub uniemożliwiają realizację jego zadań ustawowych.

Nałożenie kary na podstawie przytoczonego powyżej art. 106 ust. 2 pkt 2 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* odbywa się w trybie uznania administracyjnego. Tak więc o tym, czy w konkretnej sprawie na konkretnego przedsiębiorcę nałożona zostanie kara pieniężna decyduje Prezes Urzędu. Ustawodawca wskazał natomiast w art. 111 ustawy te okoliczności, które Prezes Urzędu winien uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej, wymieniając w szczególności okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, Prezes Urzędu uznał, że nałożenie kary pieniężnej na Przedsiębiorcę za nieudzielanie informacji żądanych na podstawie art. 50 jest w pełni uzasadnione.

Ustalając wysokość kary Prezes Urzędu wziął pod uwagę przede wszystkim stopień zawinienia Przedsiębiorcy. Przedsiębiorca nie udzielił informacji o swoim przychodzie, ani nie przesłał dokumentu potwierdzającego tę okoliczność pomimo dwukrotnych wezwań skierowanych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz kolejnego wezwania wystosowanego w toku postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej.

Nie bez znaczenia jest również fakt, że żądane przez Prezesa Urzędu informacje i dokumenty dotyczyły podstawowej działalności Przedsiębiorcy i nie wiązały się z nadmiernymi i skomplikowanymi działaniami w celu ich pozyskania.

Za szczególnie obciążającą okoliczność uznano uprzednie naruszenie przez Przedsiębiorcę przepisów ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Podkreślić bowiem należy, że na Przedsiębiorcę nałożono już wcześniej, prawomocną decyzją nr RPZ 9/2008 z dnia 28.03.2008r., karę pieniężną w wysokości 750,00 zł za nieudzielenie informacji żądanych na podstawie art. 50 ustawy, w postępowaniu wyjaśniającym (sygn. akt RPZ-405/1/08), poprzedzającym wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Przedsiębiorca miał zatem świadomość nie tylko ciężących na nim obowiązków, ale również konsekwencji ich niewykonania. Postawa Przedsiębiorcy wskazuje zatem na jego wyjątkowo lekceważący stosunek do obowiązujących przepisów prawa.

Mając na uwadze przedstawione okoliczności, Prezes Urzędu nałożył na Przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 5.000,00 złotych, co stanowi równowartość 1.395,87 euro (słownie: tysiąc trzysta dziewięćdziesiąt pięć euro 87/100). Wartość euro została przeliczona na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu 31 grudnia 2007r., zgodnie z którym kurs euro wynosił 3,5820 zł. Stosownie bowiem do art. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów*, wartość euro, o której mowa w przepisach ustawy, podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez NBP w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.

W ocenie Prezesa Urzędu, ustalona kara pieniężna jest adekwatna do okoliczności sprawy i stopnia zawinienia Przedsiębiorcy, zaś jej wysokość jest na tyle dolegliwa dla Przedsiębiorcy, że skutecznie zapobiegnie ponownym naruszeniom art. 50 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Nałożona kara spełnia równocześnie funkcję prewencji ogólnej, zniechęcając do naruszania prawa również innych przedsiębiorców.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 ustawy karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 10100078 7822 31000 000.

Stosownie do art. 81 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 kpc- od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury w Poznaniu.

z up. PREZESA URZĘDU
OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DYREKTOR DELEGATURY w POZNANIU

Jarosław Krüger

Otrzymuje:
Grażyna Górską
Biuro Podróży „Mondial Tours”
ul. 1 Maja 13
62-510 Konin